

ENERGJIA DHE QYTETI

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Arkitekturës
Titulli i lëndës:	Energjia dhe Qyteti
Niveli:	Msc.
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	II
Numri i orëve në javë:	2+2
Kreditë ECTS:	6
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Ardita Byci Jakupi
Të dhënat kontaktuese:	ardita.byci@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	<p>Qytetet janë pika qendrore të konsumit të energjisë, ku forma dhe struktura e tyre ndikojnë në bilancin e përdorimit të energjisë në ndërtesa dhe transport. Ky kurs analizon marrëdhënien midis energjisë dhe qytetit, duke trajtuar ndikimin e urbanizmit në kërkesën për energji dhe efektet klimatike që ai gjeneron. Fillimisht, shqyrtohet mikroklima urbane dhe ekuilibri i energjisë, ku fenomene si ishulli i nxehtësisë dhe cilësia e ajrit urban ndikojnë në mirëqenien e banorëve.</p> <p>Planifikimi hapësinor luan një rol kyç në kontrollimin e shtrirjes urbane dhe integrimin e transportit, duke ndikuar drejtpërdrejt në konsumin e energjisë. Në këtë kontekst, vejetacioni dhe aplikimi i klimatologjisë në dizajn ndihmojnë në përmirësimin e mikroklimës dhe reduktimin e nevojës për energji. Strategjitë mikroklimatike dhe modelimi i mikroklimës urbane mundësojnë optimizimin e burimeve natyrore për zhvillim të qëndrueshëm. Lënda gjithashtu shqytron konceptin e Low Carbon Urbanism duke prezentuar strategji për reduktimin e gjurmës së karbonit në qytete.</p>
Qëllimet e lëndës:	Analizimi i ndërveprimit midis energjisë dhe qytetit, duke trajtuar ndikimin e urbanizmit në konsumimin e energjisë dhe ndryshimet klimatike urbane
Rezultatet e pritshme të nxënies:	<ul style="list-style-type: none"> • Analizon ndikimin e urbanizmit në konsumimin e energjisë – kuptuarja e marrëdhënies midis zhvillimit urban dhe kërkesës për energji në ndërtesa dhe transport. • Vlerëson faktorët klimatik urban –ishullin e nxehtësisë, cilësinë e ajrit dhe ndikimin e tyre në mirëqenien e banorëve. • Përdor planifikimin hapësinor si instrument për optimizimin e energjisë duke kontrolluar shtrirjen urbane • Zbaton strategji mikroklimatike dhe modelimit të mikroklimës urbane • Zhvillon qasje të qëndrueshme për qytete me karbon

	të ulët drejt reduktimit të gjurmës së karbonit në mjedisin urban.		
Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Ore mësimore	Dite/jave	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	3	4	12
Punë praktike	2	1	2
Përgatitje për test intermediar	3	1	3
Konsultime me mësimdhënësin	4	2	8
Puna në terren	3	1	3
Testi, punimi seminarik	0	0	0
Detyrë shtëpie	2	1	2
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	3	1	3
Përgatitja për provimin final	3	2	6
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	15	30
Projektet, prezantimet, etj.	3	4	12
Shto ndonjë aktivitet tjetër që nuk është në tabelë...			
Total			75
Metodat e mësimdhënies:	Ligjërata ndërvepruese dhe diskutim, “Jigsaw” diskutime, grupe punuese ndërvepruese, mësim kërkimor dhe prezentim.		
Metodat e vlerësimit:	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti hulumtues 50% • Provimi final 40% • Vijimi i rregullt 10% 		
Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. E. Erell, D. Pearlmutter & T. Williamson (2011) “Urban Microclimate- Designing the Spaces Between Buildings. Earthscan from Routledge 2. Hickman, R. & Banister, D.,(2014.) Transport, Climate Change and the City, vol. 7, Routledge: London. 3. M. Pijpers-van Esch (2015) Designing the Urban Microclimate: A framework for a design-decision support tool for the dissemination of knowledge on the urban microclimate to the Architecture and the Built Environment. TU Delft 3. Voula P.Mega (2005) Sustainable Developments, Energy and the City. Springer, Boston, MA 4. Adriana Galderisi, Angela Colucci (2018) Smart, Resilient and Transition Cities: Emerging Approaches and Tools for A Climate-Sensitive Urban Development. Elsevier Science 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Massimo Palme, Agnese Salvati (Eds) (2021) Urban Microclimate Modelling for Comfort and Energy Studies. Springer 2. P.J. Littlefair (2000) Environmental Site Layout Planning: Solar Access, Microclimate and Passive Cooling 		

	in Urban Areas. IHS BRE Press, London 3. Susan Owens (1986) Energy, Planning and Urban Form. Pion Ltd
--	--

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrje- Energjia dhe qyteti
Java 2:	Qytetet si pika qendrore të konsumit të energjisë
Java 3:	Tendenca e urbanizmit dhe ndikimi në kërkesën për energji
Java 4:	Mikroklima urbane- Shkallët e studimit klimatik
Java 5:	Struktura urbane- Ekuilibri i energjisë urbane
Java 6:	Ishulli i nxehtësisë urbane
Java 7:	Ishulli i ftohtë urban
Java 8:	Rrjedh e ajrit urban
Java 9:	Njeriu, hapësira urbane dhe energjia
Java 10:	Vegjetacioni
Java 11:	Aplikimi i klimatologjisë në planifikim dhe dizajn urban
Java 12:	Strategjitë mikroklimatike të dizjanit
Java 13:	Modelimi i mikroklimës urbane
Java 14:	'Low carbon urbanism'
Java 15:	Përmbledhje

Politi i klasës dhe Kodi i Sells
<p><i>Ora mësimore fillon dhe përfundon me kohë.</i></p> <p><i>Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimt duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore.</i></p> <p><i>Telefonat mobil/të mençur dhe pajisjet tjera elektronike (p.sh. iPod-ët) duhet të fikën (apo të kurdisen në vibrim) dhe të mos ekspozohen gjatë orëve të mësimt.</i></p> <p><i>Laptopët dhe kompjuterët tabletë lejohen të përdorën vetëm në heshtje; aktivitetet tjera siç janë kontrollimi i e-mailit personal apo shfletimi i ueb-faqeve në internet janë të ndaluara.</i></p>

Shënim | Nëse 3 detyra të klasës të një studenti vlerësohen nën 50%, atëherë ai/ajo do ta humb të drejtën që t'i nënshtrohet provimit final. Vlerësimi bëhet nga 0-100 %.